

**DEVLET OPERA VE BALESİ PERSONELİ  
HAKKINDA KANUN<sup>1234</sup>**

**Kanun Numarası : 1309**  
**Kabul Tarihi : 14/7/1970**  
**Yayımlandığı Resmî Gazete : Tarih : 23/7/1970 Sayı : 13557**  
**Yayımlandığı Düstur : Tertip : 5 Cilt : 9 Sayfa : 2522**

**Madde 1 – (Mülga: 2/7/2018-KHK-703/82 md.)**

**Madde 2 – (Mülga: 2/7/2018-KHK-703/82 md.)**

**Madde 3 – (Mülga: 2/7/2018-KHK-703/82 md.)**

**Madde 4 – a)** Genel Müzik Yöneticisi (Başorkestra Şefi niteliğinde), orkestra şefleri ve yardımcıları, başrejisör, rejisörler ve yardımcıları, koro sanatçıları, opera solistleri, orkestra sanatçıları, koro şefi ve yardımcıları, başkoreograf, bale başöğretmeni koreograflar, kordöbale şefi ve yardımcıları, bale öğretmenleri, bale sanatkarları, kostüm kraatörleri, Sanat Teknik Müdürü, bale- notatörleri, dekoratörler, başdekoratör, şan pedagogları, başkorrepetitör Devlet Opera ve Balesi sanatkar memurlarıdır.

b) Repetitörler, korrepetitörler, başdromaturg ve dramaturglar, teknik müdür, başrealizatör, başışık uzmanı, başperukacı Orkestra Müdürü (Müzişyen), suflörler, lutiyeler, kondüvitler, bale piyanistleri Devlet Opera ve Balesi uygulatıcı uzman memurlarıdır.

c) Işık uzmanları, perukacılar, realizatörler, sahne uzmanları, atelye şefleri, butaforlar, kaşörler, kostümcüler, sahne marangozları, sahne demircileri, sahne makinistleri, kopistler, sahne müdürü ve yardımcıları, akortçular, desinatörler, makyajcılar, aksesuvarcılar, sahne kunduracıları, saz tamir atelyesi şefi ve yardımcıları, opera yardımcı sınıf elemanları ile Teknik Kurul tarafından görevlerinin özelliği belirtilecek ihtisası bulunan elemanlar da Devlet Opera ve Balesi uzman memurları adını alırlar.

**Madde 5 – (Mülga: 2/7/2018-KHK-703/82 md.)**

<sup>1</sup> 31/7/1970 tarihli ve 1327 sayılı Kanunun geçici 12 nci maddesine göre; stajyer, mütehasıs hizmetli, sanatkar olarak çalışan personel hakkında, 1327 sayılı Kanun çerçevesinde hazırlanacak kendi kanunları yürürlüğe girinceye kadar 1309 sayılı Kanunun esasları dahilinde uygulama yapılır.

<sup>2</sup> 17/7/1983 tarihli ve 59 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 29 uncu maddesinin ek 1 inci maddesi uyarınca Kanunda geçen “Milli Eğitim Bakanı” ifadeleri “Kültür ve Turizm Bakanı”, “Milli Eğitim Bakanlığı” ifadeleri de “Kültür ve Turizm Bakanlığı” olarak değiştirilmiştir.

<sup>3</sup> 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı KHK’nin 82 nci maddesi ile bu Kanunun adı “Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü Kuruluşu Hakkında Kanun” iken metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

<sup>4</sup> Anayasa Mahkemesinin 7/12/2023 Tarihli ve E: 2021/125, K: 2023/213 Sayılı Kararı ile bu Kanunun 1 ila 3., 5., 6., 20 ila 22., 24., 26., ek 1., geçici 1 ve geçici 2. Maddelerinin yürürlükten kaldırılması iptal edilmiştir.

**Madde 6 – (Mülga: 2/7/2018-KHK-703/82 md.)**

**Madde 7 –** Devlet Konservatuvarı mezunları, stajiyer kadrolarına göre idari sözleşmeye tabi olmaksızın Devlet Opera ve Balesine alınırlar. Bunlar bir yıl süre ile stajiyer olarak çalıştırılırlar. Bu sürenin bitiminde teknik kurul tarafından sınava tabi tutularak başarı gösterenler kabiliyetlerine göre derecelere ayrılarak sanatkarlığa alınırlar ve idari sözleşmeye bağlanırlar.

Sınav sonucunda başarı gösteremiyenler veya bunlardan teknik kurul kararı ile bir yıl daha staja tabi tutulmasına lüzum görülenler için ikinci yıl sonunda, yeniden yapılacak sınavda başarı sağlayamazlarsa görevden çıkarılırlar. Bunlardan mecburi hizmeti olanlar Kültür ve Turizm Bakanlığının uygun göreceği hizmetlerde çalıştırılırlar.

Stajiyerler, staj süresi içinde idari sözleşmeli sanatkarlara ait haklardan yararlanırlar ve yükümlülüklerden sorumlu olurlar.

**Madde 8 –** Devlet Opera ve Balesinde Devlet Konservatuvarı mezunları dışından da sanatkar istihdam edilebilir. Bu gibi sanatkarlar, teknik kurul tarafından sınava tabi tutularak gösterecekleri başarı ve kabiliyet derecesine göre kurulca tespit edilecek ücretlerle sanatkar olarak ve idari sözleşme ile hizmete alınırlar.

Memleketin, opera ve bale sahne hayatında öteden beri yüksek başarı ile tanınmış olanlar, teknik kurul kararı ile sınavsız olarak alınabilirler. Kendileri ile idari sözleşme yapılır. Ücretleri yukardaki esaslara göre kurulca tespit edilir.

**Madde 9 –** Çalışmakta olan sanatkarların, uygulatıcı uzmanların ve uzman memurların müteakip sözleşme devresinde alabilecekleri ücret miktarı, gösterecekleri ehliyet ve başarıya göre sözleşmelerinin yenilenmesinde teknik kurulca tespit edilir ve kararlaştırılır.

Ücretleri indirmeye ve yükseltmeye teknik kurul yetkilidir. Ancak, bu indirme ve yükseltme emeklilikle kazanılan hakları ihlal edemez. Mukavelenin feshi halinde genel hükümler uygulanır.

**Madde 10 –** Genel Müdürlükte genel müdürle, müdürlüklerde müdürle sanatkarlar, uygulatıcı uzman memurlar ve sair sözleşmeli görevliler arasında yapılacak idari sözleşmeler noter huzurunda yapılmış sözleşmeler hükmündedir ve hiçbir harç, vergi ve resme tabi değildir.

**Madde 11 –** Devlet Konservatuvarında parasız yatılı okuyanlardan Devlet Opera ve Balesi sanatkarlığına alınan stajiyer ve sözleşmeli sanatkarların burada geçirdikleri süre mecburi hizmetlerine mahsubedilir.

**Madde 12 – a)** Devlet Opera ve Balesi sanatkarları, uygulatıcı uzman memurlar ile

uzman memurları ve stajiyerler tespit edilecek ehliyet ve iktidarları nazarı itibara alınarak aşağıda gösterilen ücretlerle çalıştırılırlar.

|                                |                       |
|--------------------------------|-----------------------|
| Stajiyer ayda                  | 1 200 TL.             |
| Uzman memurlar ayda            | 800 TL. - 3 500 TL.   |
| Uygulatici uzman memurlar ayda | 1 000 TL. - 4 250 TL. |
| Sanatkar memurlar ayda         | 1 500 TL. - 5 500 TL. |

b) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürü ile Opera ve Bale müdürlerine en yüksek sanatkar memur ücretine ilave olarak, Cumhurbaşkanınca tayin edilecek miktarda idare ve temsil ödeneği verilir.<sup>5</sup>

c) Devlet Opera ve Balesi sanatkarları, içkili gazino ve benzeri yerlerde çalışamazlar. Aksi halde, genel müdürlük ve müdürlüklerce re'sen sözleşmeleri feshedilir.

**Madde 13** – İki ayrı görevi aynı zamanda yapan sanatkarlara, ikinci görevi için ve bu görevin devamınca, almakta oldukları aylık ücretlerinin tutarını ve bir ayı geçmemek ve yılda bir defa olmak üzere teknik kurulca tespit edilecek miktarda ek ücret ödenebilir.

**Madde 14** – 6388 sayılı Kanun hükümleri, Devlet Opera ve Balesi sanatkarları, uygulatici uzmanlar hakkında da uygulanır. Uzman memurlar aynı kanunun 3 üncü maddesi hariç diğer hükümlerinden faydalanırlar.

**Madde 15** – Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğünce ve Devlet Opera ve Balesi müdürlüklerince tertip edilecek yurt içi turne faaliyetlerine katılacak sanatkar memurlar, uygulatici uzman memurlar ve uzman memurlarla diğer görevlilere ödenecek harcırah yevmiyeleri 75 lirayı geçmemek üzere her yıl teknik kurulca tespit edilir. Turnelerdeki ikamet yerleri genel müdürlükçe temin edilir ve parası da genel müdürlükçe ödenir. Turne ile ilgili seyahatlerin zamanı ve hangi vasıtalar ile yapılacağı genel müdürlükçe tayin olunur. Harcırah yevmiyelerinden herhangi bir kesinti yapılamaz ve otel ücreti tenzil edilemez. Yurt dışı turne faaliyetlerine ait yolluk ve harcırahlar hakkında genel hükümler uygulanır.<sup>6</sup>

**Madde 16** – a) Devlet Opera ve Balesi sanatkarlarını, diğer idari sözleşmeli memurlarını görgü ve bilgi ve ihtisaslarını artırmak maksadiyle yol parası ve almakta oldukları aylık ücretlerini müessese bütçesinden vermek suretiyle azami bir yıla kadar ve beş yıl içerisinde bir defaya mahsus olmak üzere yabancı memleketlere göndermeye Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü ve müdürlükleri yetkilidir.

Bu hususlar için ilgili teknik kuruldan karar alınır.

<sup>5</sup> 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı KHK'nin 82 nci maddesiyle, bu bentte yer alan "Bakanlar Kurulunca" ibaresi "Cumhurbaşkanınca" şeklinde değiştirilmiştir.

<sup>6</sup> 11/12/1981 tarihli ve 2562 sayılı Kanunun 28 inci maddesiyle bu maddenin yurtiçi turne faaliyetlerine katılacaklara ödenecek harcırah yevmiyelerinin tespitine ilişkin hükmü yürürlükten kaldırılmıştır.

Bu madde uyarınca kendilerine izin verilmiş olanların memuriyetleri ile buna ait her türlü hak ve yükümlölükleri saklı kalır.

b) Devlet Opera ve Balesi mensuplarının hastalık veya her türlü estetik cerrahi dahil, ameliyat ve müdahaleye maruz kalmaları halinde, lüzum ve zaruretlere göre yurt içinde veya dışında muayene ve münferiden veya refakatta tedavi ettirmeye gerekli ilaç, protez ve sair masrafları ile cenaze masraflarını yapmaya Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü ve müdürlükleri yetkilidir.

Tedavi, ameliyat ve müdahalenin yurt dışında yapılması gerektiği takdirde bu konuda teknik kuruldan karar alınır.

c) Bilgi ve görgü maksadiyle yabancı memleketlere gönderilen sanatkar ve diğer görevliler yurda dönüşlerinde yabancı memleketlerde kaldıkları sürenin bir buçuk katı kadar mecburi hizmetle yükümlüdürler.

**Madde 17** – Devlet Opera ve balesi mensupları, 7244, 263 ve 819 sayılı kanunlarla tanınan haklardan yararlanırlar. İdari sözleşmeli memurlara ödenecek meblağ, idari sözleşmelerle belli edilen aylıklara ilave edilmek suretiyle hesaplanır.

**Madde 18** – 657 sayılı Kanunla değerlendirme, sınav ve ödöl kurullarına verilen görevler, teknik kurul tarafından ifa edilir.

**Madde 19** – Sanatkarların, uygulaticı uzman ve uzman memurların sözleşme, tedavi, ayrılış ölüm tazminatı, izin, yolluk, inceleme seyahati, disiplin işleri ile opera ve balenin iç yönetim işleri ve 3 üncü maddede gösterilen kurulların çalışma esasları tüzük ve yönetmeliklerle düzenlenir.

**Madde 20** – (Mülga: 2/7/2018-KHK-703/82 md.)

**Madde 21** – (Mülga: 2/7/2018-KHK-703/82 md.)

**Madde 22** – (Mülga: 2/7/2018-KHK-703/82 md.)

**Madde 23** – Devlet Opera ve Balesi muamelatında 1050 sayılı Muhasebei Umumiye Kanunu ile 2490 sayılı Artırma, Eksiltme ve İhale Kanunu hükümleri uygulanmaz. Müessesenin alım ve satım muameleleri ile hesap usulleri Maliye ve Kültür ve Turizm Bakanlıklarınca müştereken tespit olunacak esaslara göre yürütölür. Devlet Opera ve Balesinin hasılatı ve muameleleri her türlü vergi, harç ve resimlerden muaftır.

**Madde 24** – (Mülga: 2/7/2018-KHK-703/82 md.)

**Madde 25 – (Mülga: 19/6/1979 - 2252/11 md.)**

**Madde 26 – (Mülga: 2/7/2018-KHK-703/82 md.)**

**Madde 27 –** 274 ve 275 sayılı kanunların hükümleri Devlet Opera ve Balesi mensuplarına uygulanmaz.

**Ek Madde 1 – (Ek: 17/3/1983 - KHK - 59/2 md.; Aynen kabul: 24/5/1983 - 2832/2 md.; Mülga: 2/7/2018-KHK-703/82 md.)**

**Geçici Madde 1 – (Mülga: 2/7/2018-KHK-703/82 md.)**

**Geçici Madde 2 – (Mülga: 2/7/2018-KHK-703/82 md.)**

**Madde 28 –** Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**Madde 29 –** Bu Kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**1309 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN VEYA  
ANAYASA MAHKEMESİ TARAFINDAN İPTAL EDİLEN HÜKÜMLERİN  
YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHİNİ GÖSTERİR LİSTE**

| <b>Değiştiren Kanunun/<br/>KHK'nin/İptal Eden<br/>Anayasa Mahkemesi<br/>Kararının Numarası</b> | <b>1309 Sayılı Kanunun Değişen veya<br/>İptal Edilen Maddeleri</b>                                    | <b>Yürürlüğe Giriş Tarihi</b>                                                                                                                                                              |
|------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 2252                                                                                           | 25                                                                                                    | 27/6/1979                                                                                                                                                                                  |
| 2562                                                                                           | 15                                                                                                    | 1/3/1982                                                                                                                                                                                   |
| 2832                                                                                           | a) 59 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameden<br>aynen kabul edilen hükümleri,                             | 22/3/1983 tarihinden geçerli<br>olmak üzere yayımı tarihinde,                                                                                                                              |
|                                                                                                | b) Değiştirilen hükümleri ise                                                                         | 27/5/1983                                                                                                                                                                                  |
| KHK/59                                                                                         | -                                                                                                     | 22/3/1983                                                                                                                                                                                  |
| KHK/703                                                                                        | Kanunun adı, 1 ila 3, 5, 6, 12, 20 ila 22,<br>24, 26, Ek Madde 1, Geçici Madde 1 ve<br>Geçici Madde 3 | 24/6/2018 tarihinde birlikte<br>yapılan Türkiye Büyük Millet<br>Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı<br>seçimleri sonucunda<br>Cumhurbaşkanının andiçerek<br>göreve başladığı tarihte<br>(9/7/2018) |